
Enligt sändlista

Kontaktperson

Susanne Broman, telefon +358 (0)18 25000 (växeln)

susanne.broman@regeringen.ax

Ärende

Information om ändringar i landskapslag (2022:91) om klientavgifter inom socialvården från och med 1.1.2024

Lagtinget antog den 18 september lagförslag 32/2022–2023, vilket gäller ändringar i landskapslag (2022:91) om klientavgifter inom socialvården (klientavgiftslagen). Via länken <https://www.lagtinget.ax/arenden/54605/55000> nås lagförslaget och lagtingets behandling av ärendet. Avsikten är att ändringarna träder i kraft den 1 januari 2024.

Ändringarna kopplar direkt till två olika skrivningar i regeringsprogrammet *Tillsammans för Åland*, vilka handlar om att utjämna och lindra ekonomiska orättvisor i hur avgifter uppbärs på olika omsorgsnivåer samt om ökat stöd för närståendevårdare. Ändringarna kopplar även till socialvårdslagstiftningens fokus på tidiga och förebyggande insatser, och är en del i ett pågående arbete med att förnya klientavgiftslagen.

Ändringarna i klientavgiftslagen korthet

I korthet berör ändringarna följande;

- Möjligheten att ta ut avgift för tjänster under närståendevårdares ledighet (gäller tjänster som ersätter den vård och omsorg som närståendevårdaren ger, exempelvis avgift för måltider kan tas ut om måltider inte hör till närståendevårdarens uppdrag) och avgift för tjänster under ledighet för andra personer som vårdar en anhörig/närstående slopas.
- I lag förtydligas av avgiftsuttaget för hemservice gäller regelbunden och fortlöpande hemservice (i relation till tillfällig hemservice, tidsgräns saknas i nuläget). Avgift för *fortlöpande och regelbunden hemservice* tas ut om klienten får service minst en gång i veckan och servicen beräknas pågå i minst två månader från att den inleds. Dessutom införs en begränsning så att avgiften tas ut enligt antal servicetimmars per månad (som har fastställts i servicebeslutet), förutom med beaktande av klientens betalningsförmåga och familjens storlek. Kalkylerad inkomst av skog beaktas inte som inkomst när avgiften fastställs (bestämmelsen om kalkylerad inkomst av skog slopas i sin helhet).

- Helt nya närmare bestämmelser om avgift för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg (effektiverat serviceboende) införs. Bestämmelserna gäller avgiftsuttaget (procentsats och minimibelopp för personligt bruk), inkomster som ska beaktas när avgiften fastställs samt avdrag som ska göras från inkomsten före avgiften fastställs. Högst 85 procent av klientens nettoinkomster efter att vissa avdrag har gjorts kan beaktas när avgiften fastställs. Separata avgifter för stödtjänster kan inte tas ut. Klienten ska ha ett minimibelopp för personligt bruk om minst 250 euro per månad kvar till sitt förfogande.
- Gällande avgiften för långvarig institutionsvård höjs minimibeloppet för personligt bruk till 150 euro per månad. Kalkylerad inkomst av skog beaktas inte som inkomst när avgiften fastställs (bestämmelsen om kalkylerad inkomst av skog slopas i sin helhet). Vissa nya avdrag från de inkomster som beaktas när avgiften fastställs införs.
- Gällande avgiften för långvarig familjevård ska kalkylerad inkomst av skog inte beaktas som inkomst när avgiften fastställs (bestämmelsen om kalkylerad inkomst av skog slopas i sin helhet). Vissa nya avdrag från de inkomster som beaktas när avgiften fastställs införs.

Utbildningstillfälle den 24 november om ändringarna i klientavgiftslagen

Ett utbildningstillfälle om lagändringarna kommer att hållas fredagen den 24 november 2023, preliminärt kl. 9.30-13.30. Landskapsregeringen återkommer med närmare information om utbildningstillfället, vilket planeras hållas fysiskt samt spelas in för att finnas tillgängligt via landskapsregeringens hemsida i efterhand. Förutom det inspelade utbildningstillfället kommer även annat utbildningsmaterial om ändringarna i klientavgiftslagen att finnas tillgängligt på landskapsregeringens hemsida, under "Ny socialvårdslagstiftning".

Specialsakkunnig

Susanne Broman

SÄNDLISTA

Kommunerna på Åland, kommunernas allmänna info-epostadresser
Kommunernas socialtjänst k.f., info@kst.ax
Oasen boende- och vårdcenter, info@oasen.ax

FÖR KÄNNEDOM

Ålands kommunförbund, info@kommun.ax
Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, kansliet@amhm.ax
Ålands ombudsmannamyndighet, info@ombudsman.ax
Funktionsrätt Åland, info@handicampen.ax
